

Cerebral parese-foreningens innspill til Helse- og omsorgskomiteen om statsbudsjettet for 2026

Generelt

Cerebral parese-foreningen ser flere gode tegn og tendenser i dette helsebudsjettet som vi tror vil komme mange mennesker med CP til gode. Dette inkluderer økt tverrfaglighet i fastlegekontorene, og at det satses på bedre samhandling. Likevel må vi si oss enige med de stemmene som påpeker at budsjettet ikke er skalert til å møte de utfordringene som helsevesenet står overfor i dag. Våre medlemmer melder i dag om et helsevesen som er mindre responsivt til deres behov enn tidligere. De får flere avslag, og må kjempe hardere for de helsetjenestene som hjelper dem å opprettholde funksjonsnivå og forhindre smerter. Dette gjelder både innenfor kommunale helsetjenester og i spesialisthelsetjenesten.

For våre medlemmer, som har behov for helsetjenester fra fødsel til død, har ikke ventetidsløftet vært et løft av deres tjenester. Snarere har det bekreftet et inntrykk av at deres helsetjenester blir systematisk nedprioritert på alle nivåer, både i statsbudsjettet, i RHF-enes og spesialisthelsetjenestenes budsjetter og i kommunebudsjetter. Dette er særlig åpenbart innen habilitering og rehabilitering.

Kap. 733 Habilitering og rehabilitering

Dette kapittelet beskriver regjeringens arbeid for å imøtekomme Riksrevisjonens undersøkelse av rehabilitering i helse- og omsorgstjenestene (2024). Med tanke på rapportens knusende konklusjoner om tilstanden på habiliterings- og rehabiliteringsfeltet i Norge, kan det ikke herske noen tvil om at det trengs et stort løft, både når det gjelder ressurser og status. Siden CP er en medfødt eller tidlig ervervet diagnose, er vi spesielt opptatt av å styrke habiliteringsfeltet.

CP-foreningen er fornøyd med at Helsedirektoratet skal utvikle en nasjonal plan for rehabilitering og en nasjonal plan for habilitering, og at disse skal sees i sammenheng. Helsedirektoratet har hatt en god og bred innspills- og forandringsprosess høsten 2025, men vi er usikre på hva som skjer etter at Helsedirektoratet har overlevert sine forslag til Helsedirektoratet. Vi er redd for at dette blir nok en plan som havner i skuffen.

CP-foreningen er opptatt av at kronikere fortsatt skal prioriteres i spesialisthelsetjenesten. CP er en kompleks diagnose og våre medlemmer trenger spesialisert rehabilitering og habilitering. Derfor er vi opptatt av å styrke habiliteringstjenestene i helseforetakene (HABO) og (HAVO) og overgangene mellom disse. Vi har i lang tid arbeidet for en systematisk oppfølging av voksne med CP, og i 2024 ble det utviklet retningslinjer for behandling og diagnostisering i et livsløp. Målet for disse retningslinjene er å skape en mer likeverdig helsetjeneste. For å få det til, er det nødvendig at tilbudet i voksenhabiliteringene styrkes.

CP-foreningen venter også spent på resultatene av anbudsprosessene i Helse Midt og Helse Sør-Øst. Det er også svært viktig at også kronikere får et tilbud om spesialisert rehabilitering. Dessverre er det mange av våre medlemmer som får avslag, pga. at de skal få hjelp i kommunen. Men det er svært få kommuner som har et godt utviklet rehabiliteringstilbud (inkludert fysio/ergoterapitjenester).

Vi er svært bekymret over manglende politisk styring på dette området, og spør oss om det finnes andre helsefelt hvor man kan dokumentere så store mangler som Riksrevisjonen har gjort uten at det utløser noen form for investeringsvilje. Vi mener det er viktig at Stortinget tar ansvar i denne saken, og i første omgang betyr det å sørge for at de bebudede handlingsplanene om habilitering og rehabilitering blir behandlet politisk, slik at Stortinget får anledning til å ta stilling til de prioriteringer og føringer som skal ligge til grunn for framtidens habilitering- og rehabiliteringstjenester. I neste omgang betyr det å sikre at handlingsplanene følges opp med penger. Vi mener også det må klarere føringer til fra Stortinget til RHF-er og kommuner om at habilitering og rehabilitering skal prioriteres i deres interne budsjetter for å hente inn etterslepet.

Kap. 760 Kommunale helse- og omsorgstjenester, post 70

Tilskudd til Hjernerådet og tilskuddsordningen Informasjons- og kontaktskapende arbeid mv.

CP-foreningen er glade for å se at regjeringen vil videreføre tilskuddet til Hjernerådet. Hjernerådet spiller en svært viktig rolle i å samordne faglige og frivillige kunnskapsmiljøer innen hjernehelse og å fremme samarbeid på feltet. Vi er imidlertid enige med Hjernerådet om at budsjettet for 2026 bør økes til samme nivå som andre sammenlignbare paraplyorganisasjoner.

Tilskuddsordningen *Informasjons- og kontaktskapende arbeid mv.* ble etablert i 2023 etter en sammenslåing av de to tidligere ordningene «Frivillig arbeid mv.» og «Informasjons- og veiledningsarbeid om nevrologiske skader og sykdommer». Med regjeringens budsjettforlik med SV for 2025, ble ordningen blitt redusert totalt sett fra 31 892 000 til 25 000 000 kroner på to år. I 2024 var det totale søknadsbeløpet om lag 87 mill. kroner fordelt på 81 søknader.

Vi foreslår en økning av tilskuddsrammen til minimum 35 millioner kroner. Det er også behov for styrke prioriteringen av organisasjoner som jobber med nevrologiske sykdommer i tilskuddsordningen.